

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Голінько В.І.
« 29 » серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Нормативне регулювання цивільної безпеки»

Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	263Цивільна безпека
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Цивільна безпека
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	5 кредитів ЄКТС (150 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	3 семестр (5,6 чверть)
Мова викладання	українська

Викладачі: доцент Лісовицька І.А.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Нормативне регулювання цивільної безпеки» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» спеціальності 263 Цивільна безпека / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. охорони праці та цивільної безпеки. – Д.: НТУ «ДП», 2025. – 17 с.

Розробник: Лісовицька Ірина Анатоліївна – доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності К10 Цивільна безпека (263 Цивільна безпека) (протокол № 11 від 08.07.2025).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1. Шкали.....	7
6.2. Засоби та процедури.....	8
6.3. Критерії.....	9
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ...	12
9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі вищої освіти «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф5 «Нормативне регулювання цивільної безпеки» віднесено такі результати навчання:

РНЗ	Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій
РН22	Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.

Мета дисципліни – формування у здобувачів компетентностей щодо системного уявлення про: нормативно-правову базу у сфері охорони праці та цивільної безпеки; суб'єкти законодавчої діяльності в галузі охорони праці; порядку опрацювання та прийняття нових, перегляду і скасування чинних нормативно-правових актів з охорони праці та навиків їх застосування в практичній діяльності.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РНЗ	РНЗ.1-Ф5	Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності
	РНЗ.2-Ф5	Знати нормативно-правові засади забезпечення цивільної безпеки.
	РНЗ.3-Ф5	Орієнтуватися в законодавстві України. Аналізувати нормативні документи цивільної безпеки.
	РНЗ.4-Ф5	Знати питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.
РН22	РН22.1-Ф5	Пояснювати функції та завдання суб'єктів законодавчої та нормотворчої діяльності в галузі цивільної безпеки.
	РН22.2-Ф5	Знати положення та вимоги щодо ведення покажчиків та реєстрів нормативно-правових актів з цивільної безпеки
	РН22.3-Ф5	Знати вимоги щодо ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки, об'єктів критичної інфраструктури та потенційно небезпечних об'єктів.
	РН22.4-Ф5	Знати правове регулювання відповідальності за порушення законодавства про цивільну безпеку

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Вступ до спеціальності	Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук
Ф22 Менеджмент охорони праці	Розробляти поточні та перспективні програми розвитку і безпеки робіт на підприємстві

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	90	39	51	10	80
практичні	60	26	34	4	56
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	150	65	85	14	6

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	90
РН3.1-Ф5	1. Вступ.	10
	Предмет, структура і зміст дисципліни	
	Терміни та визначення основних понять.	
	Історія прийняття законодавства з цивільної безпеки	
РН3.3-Ф5	Загальна структура законодавчих та нормативно-правових актів України з цивільної безпеки.	10
	2. Конституційні гарантії та законодавство України з питань цивільної безпеки	
	Конституційне регулювання питань безпеки в Україні.	
	Поняття і види законів.	
	Кодекси законів пов'язані з цивільною безпекою.	
	Законодавчі акти з цивільної безпеки.	
Укази Президента, постанови Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, рішення Конституційного Суду України.		
РН22.1-Ф5	3. Суб'єкти законодавчої діяльності в галузі цивільної безпеки.	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Принципи державної політики в галузі охорони праці та цивільної безпеки. Загальна структура суб'єктів (органів) законодавчої діяльності (управління і нагляду) в галузі охорони праці та цивільної безпеки. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці.	
РН3.3-Ф5	4. Міжнародні договори у сферу цивільної безпеки Дія і припинення дії міжнародних договорів України. Законодавчі акти Європейського Союзу – директиви. Конвенції та рекомендації Міжнародної організації праці. Міжнародні Стандарти НАТО, Європейські норми що впроваджуються в Україні Європейсько-соціальна хартія. Нормативні акти МАЕТ – Міжнародної комісії з радіоактивного захисту.	10
РН3.4-Ф5 РН22.2-Ф5	5. Стандарти України в галузі цивільної безпеки. Державні (національні) стандарти України. Державний стандарт, через який впроваджено європейський стандарт Міжнародної організації зі стандартизації (ISO). Державний стандарт, через який впроваджено європейський стандарт (EN). Міждержавні стандарти колишнього Союзу РСР, порядок їх тимчасової дії на території України.	10
РН3.2-Ф5 РН22.2-Ф5	6. Національні (державні) нормативні акти з охорони праці та цивільної безпеки. Види НПА: правила, норми, статuti, положення, інструкції, порядки, переліки тощо. Міжгалузеві та галузеві НПАОП. Порядок розробки, кодування, прийняття, реєстрації та скасування НПА. Державний реєстр НПА та Показчик до нього. Загальна структура побудови системи стандартів безпеки праці.	10
РН3.2-Ф5	7. Акти підприємств з охорони праці та цивільного захисту Положення про структурні підрозділи, служби, комісії, систему управління охороною праці, про навчання з питань охорони праці. Види актів підприємств та порядок їх опрацювання: правила внутрішнього розпорядку, колективний договір, посадові інструкції, накази роботодавця. плани реагування на надзвичайні ситуації, схеми оповіщення та евакуації, накази, інструкції, звіти та журнали обліку, які забезпечують захист працівників і майна.	10
РН3.2-Ф5 РН22.1-Ф5 РН22.3-Ф5	8. Правові засади функціонування національної системи захисту критичної інфраструктури. Нормативно-правова база у сфері захисту критичної інфраструктури	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Суб'єкти національної системи захисту критичної інфраструктури України	
	Забезпечення безпеки і стійкості критичної інфраструктури	
	Вдосконалення національної моделі захисту критичної інфраструктури України на основі стандартів НАТО та ЄС	
РН22.4-Ф5	9. Відповідальність за порушення вимог законодавства про охорону праці та цивільну безпеку	
	Види відповідальностей.	
	Регулювання відповідальності в законах що стосуються цивільної безпеки, кодексі законів про працю України, КУпАП, ККУ.	5
	Регулювання відповідальності в Положенні про СУВОП та в документах підприємств (посадових інструкціях, інструкціях по професії).	
РН3.1-Ф5	10. Інформаційне забезпечення цивільної безпеки.	
	Офіційні видання Президента України, ВРУ, КМУ, міністерств, центральних органів виконавчої влади, фондів соціального страхування, державні реєстри та показчики до них.	
	Науково-виробничі, науково-технічні журнали в галузі цивільного захисту і безпеки населення, охорони праці, промислової безпеки, пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності.	5
	Офіційні сайти, веб-сайти, портали, пошукові системи та інші інформаційні ресурси на паперових та електронних носіях інформації.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
РН3.3-Ф5	1. Опрацювання Закону України «Про охорону праці» та законопроекту «Про безпеку і здоров'я працівників на роботі»	6
РН3.1-Ф5	2. Ознайомлення з різними формами оформлення працевлаштування (безпека праці за різними формами працевлаштування).	6
РН22.1-Ф5	3. Ознайомлення з порядком навчання посадових осіб і спеціалістів з питань охорони праці та цивільної безпеки	6
РН22.2-Ф5	4. Професійне навчання працівників	6
РН3.2-Ф5	5. Дослідження порушення дисципліни праці	6
РН22.4-Ф5	6. Встановлення відповідальності покладеної на фахівця з цивільної безпеки	6
РН3.4-Ф5	7. Формування переліку документів з цивільного захисту та охорони праці на підприємстві	6
РН3.2-Ф5	8. Опрацювання порядку розробки і затвердження документації з цивільної безпеки на підприємстві та термінів їх зберігання	6
РН22.4-Ф5	9. Відповідальність працівників та посадових осіб щодо порушення законодавства України з охорони праці.	6
РН3.1-Ф5	10. Опрацювання офіційних інформаційних джерел про охорону праці.	6
	РАЗОМ	150

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час іспиту має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час іспиту за бажанням студента

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня за НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій,	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	- критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі.	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки з виходом до офіційних сайтів: Верховна Рада України (zakon.rada.gov.ua), портал відкритих даних data.gov.ua., журнал «охорона праці», Журнал «промислова безпека», Всеукраїнський портал з питань охорони праці.

Програмне забезпечення: MS Office 365, у тому числі активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one), використання дистанційної платформи Moodle (<https://do.nmu.org.ua/>).

Зразки документів з охорони праці та цивільного захисту що розробляють суб'єкти господарювання.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Нормативне регулювання охорони праці: навч. посіб./ В.І. Голінько, І.А. Шайхлісламова // Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». [Електронний ресурс]. 2019 – 110 с.

2. Чалий Д.О., Сукач Ю.Г., Сукач Р.Ю., Гаврись А.П. Адміністративно-правова діяльність у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки: Навчально-методичний посібник – Львів: Видавництво “Растр-7”, 2021. – 213с.

3. Охорона праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 283 с.

4. Гуца В.О. (студент гр. 184м-16-6) Соціальний захист працюючих громадян / В.О. Гуца, І.А. Шайхлісламова (Лісовицька І.А.)// Восьма всеукраїнська науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих учених "Наукова весна" (26-27 квітня 2017 р. м. Дніпро): тез. доп. /М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д., 2017. – С.

5. Шайхлісламова І.А. (Лісовицька І.А.) Дослідження особливостей роботи за договором підряду у вугільних шахтах /Шайхлісламова І.А., Муха О.А.// Актуальні питання судової експертизи: матеріали всеукраїнської наук.-прак. конф., 14 червня, 2017 р.-Дніпро: М-во юстиції України, ДНДІСЄ. - Д., 2017.

6. Дослідження щодо допуску працівників до виконання надурочних підземних робіт / Шайхлісламова І.А. (Лісовицька І.А.), студ. Гаража Є.А.// Прикладні науково-технічні дослідження: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., 3-5 квіт. 2019 р. – Академія технічних наук України. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2019. –С. 203.

7. Формування у працівників підприємств ризик-орієнтованого мислення безпечної праці / С.І. Чеберячко, В.В. Гільперт, Ю.І. Чеберячко, І.А. Шайхлісламова (І.А. Лісовицька), О. Боровицький // Проблеми Охорони Праці в Україні 37(1)/2021 – С. 9-15. DOI: 10.36804/ndipbor.37-1.2021.9–15.

8. Функціонування національної системи захисту критичної інфраструктури / І. Лісовицька, О. Муха // Українська школа гірничої інженерії: тези доповідей XVIII Міжнародної науково-практичної конференції (Східниця, 29 вересня – 4 жовтня 2025 року). – Д.: ЛПрес, 2025. – С. 63-68.

9. Бенчмаркінг в навчанні з безпеки на підприємстві – європейський досвід / Захарчук Н.В. студ. Інституту природокористування НТУ«ДП», Лісовицька І.А.// XIII Міжнародна науково-технічна конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Молодь: наука та інновації» (12-14 листопада 2025). Дніпро НТУ«ДП».

10. Організація навчання працівників з питань охорони праці / Кобяков Д.О. студ. 1 курсу магістратури спец. 263 «Цивільна безпека», Лісовицька І.А.// Українська школа гірничої інженерії: тези доповідей XVIII Міжнародної науково-практичної конференції (Східниця, 29 вересня – 4 жовтня 2025 року). – Д.: ЛПрес, 2025. – С. 63-68.

Методичне забезпечення

1. Безпека праці за різними формами працевлаштування [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Нормативне регулювання цивільної безпеки» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / І.А. Лісовицька, О. В. Терещук; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 25 с.

2. Опрацювання типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисциплін для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійними програмами «Цивільна безпека» і «Нафтогазова інженерія та технології» зі спеціальності К10 «Цивільна безпека» і G16 «Гірництво та нафтогазові технології» / І. А. Лісовицька, О. В. Терещук; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 29 с.

3. Відповідальність працівників та посадових осіб щодо порушення законодавства України з охорони праці. [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисциплін для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійними програмами «Цивільна безпека» і «Нафтогазова інженерія та технології» зі спеціальності К10 «Цивільна безпека» і G16 «Гірництво та нафтогазові технології» / І. А. Лісовицька, О. В. Терещук; М-

во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 30 с.

4. Методичні рекомендації до самостійного вивчення курсу та контрольне завдання з дисципліни «Нормативне регулювання цивільної безпеки» для здобувачів ступеня бакалавра зі спеціальності К10 Цивільна безпека та G16 Гірництво [Електронний ресурс]/ І.А.Лісовицька, О. В. Терещук; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 12 с.

Законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України : Конституція України; Верховна Рада України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12>

3. Проект Закону України «Про безпеку і здоров'я працівників на роботі» <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=8c876ee6-0cbb-4ecf-9585-e7b1d24c1335&title=ProektZakonuUkrainiproBezpekuTaZdoroviaPratsivnikivNaRoboti>

4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 № 1105-ХІV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1105-14>

5. Про колективні угоди та договори : Закон України від 23.02.2023 № 2937-ІХ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2937-20>

6. Про критичну інфраструктуру : Закон України від 16.11.2021 № 1882-ІХ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1882-20>

6. Кодекс законів про працю України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VІІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/322-08>

7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України; Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-Х // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/8073-10>

8. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з охорони праці : Наказ; Держнагляд охорони праці України від 08.06.2004 № 151 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0778-04>

9. Показник нормативно-правових актів з охорони праці : Наказ; Держпраці від 15.05.2024 № 74 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0074880-24>

10. Порядок ведення Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, включення таких об'єктів до Реєстру, доступу та надання інформації з нього : Постанова Кабінету Міністрів України; Форма типового документа, Повідомлення від 28.04.2023 № 415 //

База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/415-2023-%D0%BF>

11. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05) та Переліку робіт з підвищеною небезпекою : Наказ; Держнагляд охорони праці України від 26.01.2005 № 15 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0231-05>

12. Положення про навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з важкими роботами і роботами з шкідливими або небезпечними умовами праці : Наказ; Держнагляд охорони праці від 30.12.1994 № 130 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0014-95>

НПАОП 0.00-4.24-03 Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=28568

13. Про Порядок опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві : Наказ; Держнагляд охорони праці від 21.12.1993 № 132 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0020-94>

14. Положення про розробку інструкцій з охорони праці (ДНАОП 0.00-4.15-98) : Наказ; Мінпраці України від 29.01.1998 № 9 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0226-98>

15. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства : Наказ; Держгірпромнагляд від 21.03.2007 № 55 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0311-07>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Нормативне регулювання цивільної безпеки»
освітньо-професійної програми «Цивільна безпека»
спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Розробник:
Лісовицька Ірина Анатоліївна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19